تسویة العماد

وصف جسنین

﴿ اثر ﴾

﴿ تروی طریق نقشبندیهٔ علیه دن الحاج ﴾
﴿ محمد امین افندی ﴾

در سعادت
﴿ شرکت صحافیهٔ عثمانیه مطبعه سی بایزید کتبخانه سی ﴾
﴿ تحتنده نومرو ۸۷ ﴾
سنه
۱۳۰۸

بورسالەیی حقیرك ترجمه وشرح ایلمەسی اخرسك ترجمانلق
ایلمەسی کبی محض اقدار خلاق ایله حصوله کلدی الحمد لله علی
التوفیق کرچه نفس الامرده لیس بشیء ایسەده لکن حقیره
نسبتله بر صبی صغیر بر جرجر بوجکنی دردست ایلمسیله‌زیاده
افتخار ایلیوب حقنده بیوك مروت اولدیغی کبی بو مجمع الفاظ
پریشان حق عاجزانمده نعمت عظیمهٔ محمودەدر ایمدی بر اخوان
نظر بیوردقده بر مقدار کوروب پر قصور ایمش دیو ترك ایلمەسن
بلکه هر بر قصوره کوردکجه عفو اولنمسنه دعا ایده رك تماما مطالعه
بیوروب حسن نظر ایله حسن توجیه بیورملری رجا اولنور زیرا
منظورك حال شانی ناظرك نظرینه کوره ظاهر اولور

﴿ کما قال الشاعر ﴾

(وعین الرضا عن کل عیب کلیلة)

(ولکن عین السخط تبدی مساویا)

﴿ ترجمەسی ﴾

(محبتله نظر هر بر عیوبی ستر ایدر کورمز)

(عداوتله نظر کمالاتلری افشا ایدر طورمز)

معارف نظارت جلیله سنك (٣١٥) نومرولی رخصتنامه‌سیله
طبع اولنمشدر

(تسوية العماد)

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد حقیقی یه مستحق و جمیع حمد اکا مختص و بزلری حمد ایتمك شانندن
اولان مخلوقاتندن قیلان ربمز تعالی حضرتلرینه حمدو ثنادن دخی
اکمل التحیات واتم التسلیماته لائق و کافهٔ مخلوقاته بعث و ارسال
اولنمش پیغمبریمز علیه الصلاة و السلام دخی آل واصحاب کرام اوزره
صلات و سلامدنصکره معلوم اوله که بو مؤمنینك احقری و مریدینك
افقری قابی فانق پریشان خاکپای درویشان اسمی و مخلصی محمد
الامین جسمی کندیسی اشد المذنبین اولان بیچاره اسیر نفس اماره
آتش هجرانده حریق دریای غفلتده غریق اولدیغی ایچون سلیم
الفؤاد کریم العباد سلطان العارفین درمان العاشقین اولان ذوات
کرامك مؤلفاتندن اسباب معرفت اولان اداب طریقت و خدمت
شریعت استفادهسی املی ایله بعض رسالهٔ متصوفه یی مطالعه ایدردم
بو دفعه تألیف الشیخ الکامل المحی الدین تصریح الشیخ الفاضل النجم
الدین اولمق اوزره قلیل اللفظ و العبارة کثیر المعنی و الاشارة بر
رساله کوردم کمال اهتمامی عماد الدین اولان نماز شریعته مطابق
طریقته موافق حقیقته لایق نه کونا ادا اولنه بیلور و کذلك طالب

معرفة الله اولان سالکینه زیاده فائدهلی مسائل عدیده یی حاوی
لکن عربی العبارة و غایت مختصر اولدوغی ایچون امدی بو حقیرمن غیر
حد مالا یدرك کله لایترك کلهدیهرك ترکی یه ترجمه ایدیوب و بعض
اجمال اولنان مباحثه واهب العطایا حضرتلرینك توفیق و احسان
بیوردوغی مقداری تفصیل و بیان مراد ایلدم ربم خطالردن حفظ
ایدیوب اتمامنه میسر ایلیه پس مصنف رحمه الله تعالی حضرتلری
رعایة للمقام تیمنا بیوردیلر (بسم الله الرحمن الرحیم) دنیادهمؤمنینه
و مؤمناته و سائر مخلوقاته عامة انعام و احسان ایدیجی آخرتده انجق
مؤمنلره خاصة انعام و احسان ایدیجی ذات و معبودك اسم شریفی
استعانه سیله یاخود اسم شریفنه ملابس اولد وغم حالده بن بو رساله
یی تألیفه باشلرم و کذلك تبرکا بیوردیلر (الحمد لله رب العالمین) جمیع
محامد و ثنا عالملرك هربر زرهسنی یوقدن وار ایدوب آنا فانا تربیه
ایدیجی مالك حقیقی اولان معبود بالحق ایچون ثابتدر (و الصلاة
و السلام علی خیر خلقه محمد و اله اجمعین) دخی اللهك رحمتی و ملائکة
نك استغفاری مؤمنینك دعاسی دخی ایکی جهانده سلامتلك جمیع
مخلوق اللهك خیرلیسی اولان محمد علیه الصلاة و السلامك اوزرینه
دخی آل و اتباعنك جمیعسنك اوزرینه اولسون (و بعد) بسمله
دن حمدلهدن صلولهدن فراغ زماندنصکره برشیٔ موجود اولدی
ایسه (فقال الشیخ المحقق نجم الکبری قدس سره) ایمدی شیخ
محقق نجم الدین الکبری بیوردی یعنی کنیهسی ابو الجنان آدی احمد
بن عمر الخیوقی لقبی کبری اولان شیخ نجم الدین اکا کبری لقبنك
وجهی جوانلغی زمانده تحصیل علومه مشغول ایکن هر کیمکله که
مناظره و مباحثه ایتسه غالب کلوردی ایمدی بو سببله اکا طامة

الكبرى لقب قويديلر طامه لغتده غالب معناسنه‌در اندن صکره
بو اقب انك اوزرينه غالب اولدی پس طامه لفظی حذف اولنوب همان
كبری لقب قالدی وفاتی التیوز اون سکزده‌در وحضرت شيخك
مريدلری چوق ایدی برنیجه‌سی مقتدای زمان اولمشلر ایدی مجدالدين
بغدادی وسعد الدين حموی وبابا کمال حجندی وشيخ الدين علی
لالاوشيخ سيف الدين باخرزی وشيخ نجم الدين رازی وشيخ جمال
الدين کیلی کبی قدس الله ارواحهم العلية (الشريعة كالسفينه)
شريعت کمی کبیدر امدی شرع شريفه متمسك اولان دریاده غرق
اولمق کبی مهالکدن خلاص اولور اماغیریلر هلاك اولور (والطريقة
كالنجم) بولدوغمز نسخه بويله اولوب معناسنده خفا اولديغی چون عند
حقير اتمده نجم لفظی خطا اولوب مابعدی قرينه‌سيله صواب اولان (والطر
يقة كالبحر) اولمقدر دخی طريقت دریا کبی در امدی کمیسز دریایه
دخول موجب هلاك اولدوغی کبی شريعتسز طريقته التماس هلاك
معنويه باعثدر (والحقيقة كالدر) دخی حقيقت انجو کبیدر
امدی دریاسز انجو بولنمادوغی کبی طريقتسز حقيقت بولنماز (ومن
اراد الدر ركب فی السفينة ثم شرع فی البحر ثم وصل الی الدر) دخی
انجو مراد ایلیان کشی کمیه بنر صکره دریایه شروع ايلر صکره
انجويه واصل اولور (فمن ترك هذا الترتيب لم يصل الی الدر) ایمدی
شو ترتيبی شو ترك ایلیان کشی انجويه واصل اولمز (فاول شیء وجب علی
الطالب هو الشريعة) ایمدی طالب اوزره واجب اولان شیئك
اولی انجق شريعتدر (والمراد من الشريعة امر الله ورسوله من
الوضوء والصلاة والصوم واداء الزكاة والحج) دخی شريعتدن مراد
آبدست دخی نماز دخی اوروج دخی اداء زكاة دخی حجدن اولوجی الله

تعالی نك امری ورسول اللهك امريدر (وترك الحرام) دخی حرام
اولان شيلری ترك ايلمكدر (وغير ذلك من الاوامر والنواهی) دخی
اوامر ونواهيدن اولوجی بونلرك غيريدر (والطريقة هو الاخذ
بالتقوی) دخی طريقت تقوی اخذ ايلمك (معلوم اوله تقوی ایچون
علماء كرام متعدد معنالر بيان ايتمشلر بريسی بودركه کشینك سرینه حقدن
اشغال ايدن شيلردن تنزه ايليوب وصاقنوب بجميع جسده ذكر الله
ده اشتغالدر بو مقامده مراد بو معنا اولديغی ظاهردر (ومايقربك الی
المولی من قطع المنازل والمقامات) منزللرو مقاملر قطع ايليوب واصل
اولمقدن اولوجی جناب مولای متعال حضرتلرينه قرب معنوی ايله
يقنلشدريجی شيلردر امدی اهل طريقت اولانه لازمدركه هر نه
كه اشلر ايسه اول فعل حق تعالينك اقداری ويرتمسيله اولدوغنه
تذكر اوزره اولوب هر برايشنده غفلتدن حذر ايليه مثلا طعام
يديکی وقتده اولا اول طعامی جناب رزاق حضرتلری کندوسنه
نصيب ايلمش نه بيوك نعمتدر بعده نیجه درلو نعمتلری مشتملدر مثلا
کندی اللك ايله آلوب اغزينه کتورمکه قدرت کبی هر
بر دفعه ده اغزك اچلماسی کبی ودشلر کبی ودل
اغزك ایچنده تحويل ايدوب دوندرمسی کبی ولو دش اولمسه بله
چکنيوب يوتماغه قابل اولمسی کبی بعده قوهٔ جاذبه ايله هر برلقمه‌يی
مريلجه يوتماق کبی ومعده ده هضم اولوب هر بر قوایه نفعی منتشر
اولدقدنصکره فضلاتی سبيلیندن خروجی کبی انك ایچون خلادن
چقدقده الحمد لله الذی اذهب عنی ما يؤذينی وامسك علی ما ينفعنی ديو
حمد ايلمك سنن اسلاميه‌دندر وبرده هر بر طعامدن بردرلو لذت حاصل
اولوب بری برينه مغاير مثلا شكر ايله طوز صورتده مشابهة تامه ايله مشابه

ایکن لذتلری نه قدر مغایر در بعض صورتلری مغایر لذتلری موافق ليمون
ایله قورق کبی ایمدی هر بر لقمه بی اغزکه الدقجه حاصل اولان لذائذك
خالقی سنده خلق ایلمکله سکا انعامی کبی کورلزمی نامزاج اولان
کشیده بو لذت حاصل اولماز بلکه لذیذ طعامی اغزینه قوید قده استفراغ
کبی مضرت ایراث ایلر پس مولای متعال حضرتلری محض لطفی ایله
اصحاده اشتها خلق ایلمه سی کبی و ینه شیخ سعدی حضرتلرینك
* شعر * ابر و بادومه و خرشید و فلك در کارند * تاتونانی بکف اری
و بغفلت نخوری * بیتی ایله اشارت بیوردیغی کبی بر لقمه طعام حصوله
کلنجه یه قدر سنك ایچون بولوت و روزکار وآی و کونش بلکه
حیواناتدن چفت اوکوزلری و چاباجیلر و خرمانجیلر کبی نجه مخلوقاتك
خدمتلری ایله حاصل اولمسی کبی نجه دقائق نعم عظمالر الحاصل جناب
حق سبحانه و تعالی حضرتلرینك استعیذ بالله وان تعدوا نعمة الله
لاتحصوها نظم جلیلنك مصداقنجه بزلره احسان بیوردیغی نعمتلر بر
طعامده عدو حسابی قابل اولمانجه بونجه افعال واحوالمزده اولان
اسرار عجیبه و دقائق غریبه لره دائما اکاه اولوب غفلتدن کمال حذر
اوزره جناب مولی دن حضور قلب و دوام نسبته طلب اوزره اولمالی
زیرا لاحول ولاقوة الابالله تعالی (واما الحقیقة فهی الوصول الی
المقصد) دخی اما حقیقت ایمدی اول انجق مقصده واصل اولمقدر
نتکم خواجه بهاء الدین قدس سره حضرتلری بیورمشلر ذکردن مقصود
مریدك قلبی محبت ایله و تعظیم ایله حق تعالی حضرتلری ایله دائما حاضر
مع الله اولمقدر (ومشاهدة نور التجلی) دخی مشاهدهٔ نور تجلیٔ الهی یه
واصل اولمقدر بو عباره ماقبلنه عطف تفسیر معرضنده درز یرا سادات
نقشبندیه نك طریقلری دوام عبودیتدر اصطلاح نقشبندیه ده

عبودیت حق تعالی حضرتلری ایله دوام خضور و ملازمتدن عبارتدر
حضور شهود و مراقبه ایله عدم غفلت و عدم غیبت دیمکدر دیو مفتاح
المعیده بیان اولنمش یعنی عبدك وجودی الله تعالی ایله اولمق حیثیله دخی
حرکاتی و سکونی و تکلمی و صمتی و قیامی و قعودی و مشیی و اکلی
و شربی و عقلی و حسی ایله ادراك اولنان شیئك کلیسی عبدك عندنده بو
منوال اوزره اولدیغندن غافل اولمامقدر بلکه حق جل و علی
حضرتلرینك وجودی سببیله کیفیات مذکوره دن غیبت و ذهول ایله
مصاحبت ایله عبودیت عبد برشیٔ کورر و ادراك ایدر ایسه
اول شیئك ظهوری مرتبه سنده الله تعالی یی کورر و ادراك ایدر او شیٔ
کورمز ظاهر اولان انجق الله تعالی در اول شیٔ دکلدر انکیچون زرودٔ
حقیقته واصل اولان بعض عارفین استعیذ بالله کل شیٔ هالك الاوجهه
نظم جلیلنك معنای شریفی ماسوی الله الآن هالکدر بیوردیلر علم عقائد
ده بیان ایتمشلر (کما فی الصلاة خدمة و قربة و وصلة) نتکم نمازده (خدمت
واردر یعنی اهل شریعت مجرد امر الله و امر رسول اللهه امتثال ایله
شرع شریفه خادم اولور دخی (قربت واردر یعنی اهل طریقت بو
خدمت ایله قطع منازل و ترقی مقامات ایله تقرب الی اللهه نائل اولوردخی
(وصلت واردر یعنی اهل حقیقت بو خدمت و قربت ایه ایله مشاهدهٔ
نور تجلی یه مظهر اولوب مقصد اعلایه واصل اولور (فالخدمة
فی الشریعة) ایمدی خدمت شریعتده در بو تقدیرجه ابدست نماز اوروج
دخی زکاة و حجی ادا دخی حراملری ترك کبی اوامره امتثال نواهیدن
اجتناب ایتمیان کشیلره اهل شریعت دینلمك نه وجهله صحیح اولور
(والقربة فی الطریقة) دخی قربت طریقتده در ایمدی زهد و تقواسی
اولیوب مراتب عالیه یی ترقی و وصلتی باعث اولان نوافل و عزیمتلر

ایله عملی ترك و اهمال ایلیان کشیلره اهل طریقت دینلمك نه وجهله صحیح اولور (والوصلة فی الحقیقة) دخی وصلت حقیقتده در ایمدی هر بر کائناتده مشاهدهٔ نور تجلیٔ الهی‌یه مظهر اولوب نتکم بشر حافی حضرتلری یریوزنده نور تجلی‌یی دائما مشاهده ایتدیکی ایچون یالن ایاق کزر ایدی انك ایچون حافی تسمیه اولندی باخصوص نمازده وسائر عباداتده بو نعمت عظیمه‌یه موفق اولوبده مقصد اعلایه واصل اولمیان کشیلره اهل حقیقت دینلمك نه وجهله صحیح اولور بلکه بونلر قوری دعوی ایله مدعیلر و مقلدلر در ربم جمله‌مزی محققلردن ایلیه (والصلاة جامعة لهذه الخصال الثلثة) دخی نماز بو اوچ خصلتی جمع ایدیجی در بو مقامده بر مقدار بسط کلام اقتضا ایدر مولانك توفیقی مقداری بیان ایده‌لم ایمدی اهل شریعت نمازلر ادا ایلدکده نماز خارجنده اولان شرطلره فقهانك بیانی اوزره کماینبغی رعایت ایله خضوع خشوع اوزره افتتاح و شروع ایلیوب قرائتده تجویدو تعلیمه اهتمام ایلیوب عجله‌دن صاقنه تا که بعضیلرینك سرعتله قرائتنده (الله اکبر) دیه‌جك یرده اللاکبر (سبحانك) دیه‌جك یرده سبانك (الرحیم مالك) یرنده الرحیمالك (یوم الدین ایاك) یرنده یوم الدینیاك (الذین انعمت) یرنده الذینعمت اوقومالری کبی لحن جلیلردن غایت حذر اوزره رکوع و سجوده اهتمام ایله قومه و جلسه‌لره دقتله سجده‌ده النك بر نصفی اولسون یره متصل اولماسه نماز فاسد اولور دیمشلر هر نه قدر مجمع الانهرده یالکز برون متصل اولسه جوازنی شرح المجمعدن نقل ایدر ایسه‌ده (کذلك) ایاقلری ایکیسی بردن یردن آیرلسه فاسد اولور (کذلك) سجده‌ده ایاق پارمقلرینك طرنقلری اوزره یره قونسه فاسد اولور دیمشلر هر نقدر بو مسئله‌ده ابن عابدین جوازنی بیان ایدر ایسه‌ده (کذلك) یانینه بر کشی طوره‌جق اولسه اول

کشی‌یه توسیع مکان ایچون نماز ایچنده کندی اختیاریله بر مقدار چکلسه فاسد اولور اما اول کشی قاقدیروب اختیارسز حرکت ایلسه ضرر ویرمز الحاصل کتب فقهیه‌ده بیان بیوریلان تفصیل اوزره فرائض و واجبات و سنن و مستحباته علی قدر الامکان رعایت ایله دخی مفسدات و مکروهاتدن کمال احتراز ایله اداء صلاتده دینه خدمت خصلت سنیه‌سی حاصل اولور زیرا حدیث شریفده الصلوة عماد الدین فمن اقامها فقد اقام الدین و من ترکها فقد هدم الدین بیورلدی معنای شریفی نماز دینك دیرکیدر ایمدی نمازی اقامه ایلیان کشی تحقیق دینی اقامه ایلدی دخی نمازی ترك ایلیان کشی ایمدی تحقیق دینی یقدی (اما اهل طریقت نمازلر ادا ایلدکده اولا بو بیان اولنان امور شرعیه‌یه اهتمام واجبدر زیرا طریقته نسبتله شریعت دکرمنك درکی کبیدر ایمدی درکده اولان اختلال و عدم استقامت دکرمنك دورانك اختلالی و عدم استقا متنی موجب اولدیغی کبی شریعتده اولان اختلال طریقتك اختلالنی موجبدر حتی بر کشی ابتدا شریعته اهتمام ایله طریقتده کمال بولسه بعده شریعتده قصور ایلمك ایله طریقتی خراب اولور نتکم بر جوز لکاچی قبوغیله برابر کمال بولدقدنصکره تا قبوغینك بر طرفی یارلسه و یاقرلسه هیچ اولمازسه قرنجه‌لر کیروب ایچنی هلاك ایلر (الحاصل شریعت طریقتك صندوق کبی محافظی اولدوغنده علماء عارفینك اتفاقی واردر نتکم حضرت مرشدمز الحاج حلیل حلمی اودمشی قدس سره کل ما هو مخالف للشرع فهو باطل قضیه‌سندن اصلا غفلت اولنمسون دیو مریدانه تنبیه بیوررلر ایدی (ایمدی بعض تصوف ادعاسنده بولنان متشیخهٔ ضاله و مضله‌نك استعیذ بالله واعبد ربك حتی یأتیك الیقین نظم جلیلنده یقیندن مفسرینك بیان بیوردقلری معنایه مخالف بر معنا مر ادایلیوب ایمدی بزلر یقینه

واصل اولدق بزدن عبادت ظاهریه ایله تکلیف ساقط اولدی
وکذلك بعضیلر دخی بز اون ایکی اسمایه نائل اولنجه بزدن تکلیف ساقط
اولوردیمه لری (وبعض نائم اولانی ولو نمازوقتی فوت اولماسون
دیو اویارمق ظهوراتنه مانع اولوردیه رك اویارمغی جائز کورمدکلری
کبی شرعه مخالف افعال واقواللری محض جهالت وضلالتدر بویله
اولنجه (اهل طریقته لازم اولان بوخدمت شرعیه خصلتیله برابر نمازه
شروعندن اولجه ممکن مرتبه تحصیل حضور ایله اشتغالدن صکره
نمازه دخول ایلیوب حضور عظمت کبریاده مناجاته شروعنی تفکر
وخوف خشیت اوزره الله اکبر دیدکجه جناب کبریانك هر بر موجوداتدن
زیاده بیوکلکنه مناسب عبودیت و تعظیمدن عاجز اولدیغمزی
ملاحظه ایدرك سبحانکده اولان خطابلر ایله جناب حق سبحانه
وتعالی حضرتلری ایله مخاطبهٔ معنویهٔ سنیهٔ جلیلهٔ عظیمه دن صکره
الحمد لله دیه رك حمد وثنا ایله اکراهلی ایسه التفات معانی نکته سی
اوزره ایاك نعبد خطابیله مفسرینك بیانلری کبی تخصیص بالعباده و ایاك
نستعین خطابیله تضرع ومناجاتدن عدم غفلتله رکوع و سجودده کمال
خشوع ایله نتکم استاذمز فاضل عمر شوقی حضرتلری تفسیر شریف
اوقدر ایکن تنبیه بیوردیلرکه کشی سجدیه واردقده کمال عظمت معبود
بالحق شویله تفکر ایتملی درکه کمال خشوع وتواضع اظهاری ایچون
حتی النمی یره وضع ایلدم دیو ملاحظه ایتملیدر (وکذلك حضرت
مرشدمز قدس سره بیورر ایدی سلام ویرر ایکن امام ایسه جماعت
ایله برابر ملائکه یه نیتده جماعت ایسه امام وملائکه وسائر جماعتی
برابر نیتنده منفرد ایسه یالکز ملائکه یی نیتنده ملائکه یی کورر کبی
ادب خشوع اوزره سلام ویرملیدر الحاصل حضرت رسول الله

صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمزك الاحسان ان تعبد الله کانك تراه فان
لم تکن تراه فانه یراك حدیث شریفنك سرنه مظهر اولماق قصدیله
ادا اولنان نمازده ترقی مقاماتله مولی یه قربت خصلت علیه سی
حاصل اولور نتکم الصلاة معراج المؤمن بیورلدی (اما اهل حقیقت
نمازمراد ایلدکده شریعتله خدمتی طریقتله قربتی تحصیل ایله بر مقامه
واصل اولورکه او لمقامده محراب ذات پاکه یوز طوتماغه مستعد اولوب
نمازه شروعنده ماسوادن منقطع اولدوغی حالده قرائته باشلاینجه
تجلیات الهیه نك تزایدی ایله مشاهدهٔ نور حق وانکشاف بصیرت کبی نعم
جلیله یه نائل اولور نتکم یازیجی زاده قدس سره حضرتلری بیورمش *
ایره انوار عزت ذو العلادن * وورای لا خلادن لا ملادن * بوله کو کلی
حیاتی جاودانی * اونیده جان نمازی واذانی * کوره انی که کوزلر کورمز
ایدی * ایره اکا که فکرلر کورمز ایدی * بودر ناز نیازی اتقیانك * نیازی
بو دررجانه قیانك * خصوصا کم جماعتله قلینه * جهان دکیه انك بر قلینه *
دیه رك اسرار العارفین قصیده سنده بیان اولندوغنه کوره فناده فنایه
بقاده بقایه واصل اولوب استغراق ایله مقام جمعه بلکه جمع الجمعه
ایریشوب مقصد اولی ومطلب اعلایه وصلت خصلت جلیله سی
حاصل اولور ایمدی نماز ایله بو اوج خصلته نائل اولنور مولای متعال
حضرتلری جمله مزی موفق ایلیه (کما قیل الشریعة ان تعبده)
نتکم دینلدی شریعت سنك جناب حقه عبادت ایتمکلیکندر ماسبقدن
معلوم اولدوکه عبودیت مقتضای شرع شریف اوزره دینه خدمت
دیمکدر نتکم حدیث سابقده ان تعبد الله بیورلدی (والطریقة ان تحضره
دخی طریقت سنك جناب حقه حضور کدر یعنی جناب حق
کورور کبی حاضر بولنمکلیکندر نتکم حدیث سابقده کانك تراه

بیورلدی (والحقیقة ان تشهده) دخی حقیقت سنك جناب حقی حقله کورمکلیکندر نتکم حدیث سابقده فان لم تکن تراه فانه یراك بیورلدی زیرا بعض علما عندنده لم تکن فعل تام معناسنه شرطدر تراه جزادر (وکذلك سیدشریف تعریفاتده الشهود هو رؤیة الحق بالحق بیورمشدر (قیل ما الخلوة دینلدیکه خلوت نه شیدر یعنی حقیقت خلوتدن سؤال اولندی جواب (الخلوة انقطاع عن الخلق الی الخالق) خلوت حقیقی خلقدن انقطاع و اعراض جانب حقه سیر وسفردر ایمدی برکشی تنها یرلرده خلق ایله اختلاط ایلیوب ناسدن عزلت ایله امور دنیا وافعال نفسانیه ایله مشغول اولسه یاخود امور دنیایی ظاهرا ترك ایلیوب اشتغال ایلمز لکن درونده حب مخلوقاتدن عدم انقطاع ایله امور نفسانیه ارزوسی اوزره یاخود برطرفه میل ومحبتدن بی خبر نتکم بوکشیلر حقنده دینیلور شعر * عشق اولمیان کشیلر * همان کوزی ایشیلر * بیر طعامی ایچر صوبی * حیوان کبی مشیلر * الحاصل بومثلو کمسه لرك ناسدن انقطاعنه خلوت دینلمز (اماشول کشی لرکه شعر * درد عشقکله محبت خلعتی * کیدیروب ویر ماسوادن جنتی * دیه رك حب ذاتی سرنه مظهر اولمق املی ایله محبت خلقی درونندن اخراج ایله ناسدن منقطع اولوب عشق شوق خالق ایله مستغرق اولدوغی حالده خلقدن انقطاعنه خلوت حقیقی دنیلور ولو حسب الایجاب ظاهر المخلوقاته اختلاط ایلرسه ده زیرا بویله کشینك ظاهری خلق ایله باطنی حق ایله در نتکم بیورمشلر العارف کائن بائن کذلك بومعنایه اشارت اوله رق شعر * درونی اشنا اول طشره دن بیکانه رسمن طوت عجب زیبا روشدر عاقل اول دیوانه رسمن طوت بلکه استعیذ بالله رجال لاتلهیهم تجارة ولا بیع عن ذکر الله

(نظم)

نظم جلیلی دخی اشارتدر مولای متعال حضرتلری جمله مزی موفق ایلیه (لانه سفر النفس الی القلب) ضمیرك تذکیری خبر اعتباریله دینلورسه معنای مراد زیرا انقطاعدن عبارت اولان خلوت نفسك قلبه سفریدر (ومن القلب الی الروح) دخی قلبدن روحه سفریدر (ومن الروح الی السر) دخی روحدن سره سفریدر (ومن السر الی الخالق) دخی سردن خالقه سفریدر یعنی نفسك قلبه سفری خلقدن انقطاع ایله تحقق ایلیوب بولطائف ثلثه واسطه سی ایله خالقی منتهی اولمق ایله انقطاع عن الخلق الی الخالق منتج اولور (ومسافة هذا السفر بعیدة جدا بالنسبة الی النفس) دخی بوسفرك مسافه ومیدانی نفسه نسبتله غایت اوزاقدر (قریبة جدا بالنسبة الی السر) سره نسبتله غایت یقیندر مصنفك مقصودی الله اعلم بومقامده سردن مرادبدنده ایداع اولنان روح کبی قلبده ایداع اولنمش برلطیفه در بومعنایه اولان سر محل مشاهده در نتکم روح محل محبتدر قلب محل معرفتدر ایمدی نفسك اولا تحصیل معرفت ایچون قلبه سفر ایدوب بعده محبت تحصیلی ایچون روحه سفر بعده مشاهده تحصیلی ایچون سره سفرندن صکره خالقه وصلتی غایت بعید اولماسی لازم کاور زیرا معرفت قلب و محبت روح و مشاهدۀ سردن هربرینه تحصیل بعد مسافه یی موجب اولور (اماسر محل مشاهده اولنجه خالقه سفری غایت قریب اولدوغی بومقامده سفردن مراد اولان معنادن ظاهردر زیرا سفر اهل حق عندنده قلبك حقه توجه عندنده ذکر ایله سیردن عبارتدر امدی محل مشاهده حق اولان سرك حقه توجهی مسافه اقتضاء ایتمز (طهارة الشریعة طهارة البدن عن الحدث) شریعتده طهارت غسل و ابدست ایله یاخود تیمم ایله

جنبلك وابدست سزلكدن انسانك بدنی پاك اولماقدر ایمدی بر كشی
نمازایله خدمت شریعت مراد ایلسه اولا غسل وابدست ایله پاك
اولمایجه نمازه شروعی صحیح اولمازا كرشروع ایدرایسه اول نمازایله
خدمت شریعت حاصل اولوب ثوابی وفائده یی باعث اولماز بلكه عصیانه
ومضرته بادی اولور (طهارة الطریقة التخلیة عن الهوی) طریقتده
طهارت نفسی مشتهاسنه میل ومحبتدن تخلیه ایدوب ارتمق یعنی نفسك
ارزو ایلدیكی شیلردن فارغ اولوب كسلمه سی ایمدی نمازایله قربته
طالب اولان سالك اولادرونده امل وارزو ایلدیكی اموری كوكلدن
اخراج ایلیوب بكلیته جانب حقه توجه ایتمدن شروع وادا ایلدیكی
نمازده نه فیض وواردات اولورونه ترقی وقربت حاصل اولور
بلكه بعض نماز تنزل وبعده سبب اولور العیاذبالله تعالی (طهارة
الحقیقة خلو القلب عما سوی الله تعالی) حقیقتده طهارت ماسوا اللهدن
قلبك خالی اولماقلغی در ایمدی عارف بالله اولان اهل حقیقت
نمازه شروع عندنده اول قلبی ماسوادن خالی ومحبة الله ایله ممتلی
اولدوغی حالده ادا ایلدیكی نمازدی وصلت سنیه ومشاهدۀ انوار
تجلیاته مظهر اولوب نعم عظماره نائل اولور (نكته اذان محمدیه
اوقنوب اشیدن جماعت فوج فوج جامعه كلدكلرنده استعیذ بالله
یوم ینفخ فی الصور فتأتون افواجا نظم جلیلنك (وكذلك جماعت
جامعده جمع اولوب اقامت اولندقده فوری اجابت ایلیوب نمازه
قیاملرنده استعیذ بالله ثم نفخ فیه اخری فاذاهم قیام ینظرون نظم
جلیلنك وكذلك جماعات صاف صاف اولوب نمازه شروع ایلیوب
سكوت وانصات اوزره قیاملرنده قرائت وتكلم ایلیوب انجق رحمن
اولان الله تعالی حضرتلرینك شرعا اذن بیوردوغی وجه اوزره

امام قرائت ایلیوب قول صواب ایله اشتغا لنده استعیذ بالله یوم
یوم الروح والملائكة صفالا یتكلمون الامن اذن له الرحمن وقال
صوابا نظم جلیلنك معانئ منیفه واشارات لطیفه لرندن غفلت
اولنمیه اما (قلب ماسوادن خالی اولمز ایسه بویله نعمتلره مانع
اولور زیرا طولواقابه برشئ داخل اولمازانك ایچون اولا تخلیه ثانیا
تحلیه دینیلور (صلاة الشریعة بالاركان والاذكار) شریعتده
نماز خارجنده اولان شرطلره رعایتله داخلنده اولان اركانی فقهانك
بیانی وجه اوزره ادایله تكبیرات وتسبیحات وسنت ومستحب
مقداری قرائت كبی اذكار ایله اولور (صلاة الطریقة بالخلاء
عن الاكوان) طریقتده نماز مصلی محو وجود ایلیوب جمیع
موجوداتدن حتی كندی وجودندن بری اولوب نفسنی وذاتنی
نسیان ایله اولور (والتوجه بالكلیة الی الرحمن) دخی طریقتده نماز
رحمن اولان حق سبحانه وتعالی جانبنه تمامه وكلیته میل
وتوجه ایله اولور بو حالت ماقبلنه لازم كلور (واستغراقه
بالذات الی المناجات) دخی ذاتله مناجاته استیعاب واحاطه
ایله اولور نتكم عارفلر بیوررلركه سالكك نفسی صفوت وتزكی ایله
استعداد بولوبده كوكلنه فیوضات ولایت وانوار عنایت طلوع ایدنجه
نفسی حقه طالب اولوب بی نهایه نعم الهیه والطاف الهی كوررسه بنور
الحمدلله دیو حمد ایلر بعده رب العالمینك معناسنی اكلركه جمله ماسوا فانی
ایمش باقی انجق الله تعالی اولدیغنی بیلنجه اغیاردن اعراض ایلیوب سمت
یاره میل واقبال ایله رحمن رحیمك الطافنه مظهر اولوب عروج ایلر مالك
یوم الدین اولان مالك حقیقی یی ایمدی تلوینندن كیچوب تمكین طلب ایلرده
استعانه ایلركه حقدن عنایت ایریشه پس حقدن ندا ایریشوركه نیجه عون

نصرت ایده‌یم قول نیاز ایلر دیر که یارب سندن یکا یول ویروب هدایت ایله‌ینه حقدن ندا ایریشور یوللر چوقدر قنغی سن استرسك قول دیر که یارب طوغروسن ویرینه حقدن ندا ایریشور بن هر شیئك غایتی اولدیغم ایچون هپ یوللر بکا طوغرودر قول دیر که یارب انعام ایلدیکك کشی لرك یولوینه حقدن ندا ایریشور بن کیمه انعام ایلمه‌دم قول دیر که ظاهرا باطنا نعمته ارضا ایلدیکك یول که نهج اصفیادر سبیل اولیادر طریق انبیادر اول یولده غضب ظاهریدن ضلالت باطنیدن سلامت احسان بیوردك بو دفعه ینه حقدن ندا ایریشور سزه بونلری ویردم قولم دعا ایلیوب بندن نه کیم استرسك ویریرم‌ولی جمله مزه احسان بیوره بو مقامی بحرمة سبع المثانی (پس طالب کامللر سالك عامللر بومثللو اسرار دقیقه‌یی و الطاف رقیقه‌یی نیل و ادراك ایله مناجاتلرینه استبعاد ایلمیانلر اسرار العارفین بیان اولنان کتابلری مطالعه ایله یقین حاصل اولمازایسه حقدن استعانه اوزره اسبابنه تشبث ایله استعداد بولوب کندی نفسلرینده مشاهده ایلیه‌لر زیرا واهب العطایا حضرتلری اخلاص ایله عامل اولان قوللرینك اجرلرینی ضایع ایلمز لکن طلبده دوام اوزره جد و سعی ایلمك شرط عادیدر شعر * یجد لا یجد کل مجد * فهل جد بلا جد بمجد * اگر قول عبودیتده اهتمام ایله مرتبهٔ احسانه واصل اولور ایسه حقدن اکا نیجه احسان حاصل اولور نتکم استعیذ بالله هل جزاء الاحسان الا الاحسان بیوردی گرچه بعض قوللری استعیذ بالله یختص برحمته من یشاء نظم جلیلنك سرینه مظهر قیلوب اول قول بر مدت اهتمام اوزره عبادات و طاعاته جد و سعی ایتمدن نعم جلیلله‌یی توفیق بیورر نتکم شیخ سهیل تستری قدس سره بیورمشکه بن اوچ یاشمده ایکن صلحادن بر خالم یعنی دایم وار ایدی کیجه نمازین قیلماغه شروع ایلسه بنده برابر نماز قیلاردم قیلار ایکن محبت غالب اولوب زار

زار اغلرم ایدم دایم بکا در ایدی یا سهیل وار یات اویو بکا نمازده) شغل ویرمه پس بش یاشمه واردم نمازه شروع ایتدیکمده بکا عرش الهی اشکار اولوب عرشك ایاغنده سجده ایدر ایدم پس بو احوالی دایمه بیان ایلدم دایم بکا دیدیکه یا سهیل زنهار بزنهار سن بو احوالی هیچ کمسه‌یه فاش ایله بو اسراری محکم صقله دیدی اندن صکره بکا دایم توحید کلمه سن تعلیم ایلدی که اکا ملازمت ایلیم و هوا و هوسدن مفارقت ایلیم و دائما خلوتده پنهان اولوب گزلنم (اشته بونك کبی بعض قوله فوری احسان بیورلمق نادر بلکه اندر دردنیاده دفینه بولان کشیلر کبی زیرا عادت الهیه بر مطلوبك حصولندن اول سبب عادی سی تقدم ایلیوب سببدن استعانه و تأثیر اولمقسزین مطلوبی سبب عندنده خلق بیورور ایمدی حقدن توفیق اولونجه قولك جد و سعینه حاجت یوق دیوب طاعتده اهتمامی ترك ایلمك محض بطالت و دنیا لکدر (بوندن صکره معلوم اولیه که بو ایکی مسئله دن مستفاد اولان مفهوم مخالفلر که بریسی ارکان و اذکاره ملابس اولمیان نماز شریعتده نماز اولمامق بو ظاهردر زیرا اصلی باطل اولور اگر ارکان و فرائضدن بری نقصان یاخود فاسد اولور ایسه و یا وصفی زائل اولوب صلاة کامل اولماز اگر واجب و سنت و مستحبلردن بری نقصان یاخود فاسد اولور ایسه (اما ایکنجیسی که اکو اندن خلاء دخی رحمانه توجه کلی دخی استغراق بالذاته ملابس اولمیان نماز طریقتده نماز اولماز اول نماز فاسد اولوب اوزرینه فرض اولان بورجو ساقط اولماز دیمك دکل بلکه بویله نماز ایله ترقی بولنوبده طریقتدن مقصود اولان مراتب و مقامات عالیه‌یه نیل و وصوله مؤدی اولماز دیمکدر (فی کل زمان و مکان) بو کلامدن مقصود یا هر بر وقتده و هر بر یرده ادا اولنان نماز دیمکدر بو صورتده اهل طریقك هر نمازی بو اوصاف

ثلثه یه ملابس اولمالی دیمك اولور (یاخود هر بر وقت و هر بر مكان كه
كرك نماز قیلنان زمان و مكان و كرك نماز قیلنمیان زمان و مكان دیمكدر بو
صورتده صلاة دائمه یه اشارت اولور یعنی جمیع ازمنه ده و جمیع امكنه
ده بو اوصاف ثلثه دن خالی غفلتده اولمامالی دیمك اولور (سؤال ایتمدی
دائما بو اوصاف مذكوره كندیسنه ملك اولوب مفارقت ایلمیان كیمسه یه
بش وقت نماز لازم میدر یوخسه بو صلاة دائم كافی می (جواب لا بلكه
بو صلاة دائم دینلان بش وقت صلاة شرعیه یه دوام ایلمیان كمسه دن
مقبول دكلدر براثر معتبره افاده ایلمز دریا سزكمی كبی نتكم تفصیلی
سبقت غفلت اولونمیه صوم الشریعة بامساك الاكل والشرب والجماع
ایلدی شریعتده اوروج یمك و ایچمك و مجامعتی ترك ایله اولور
(اكرسن دیرسك بو مقامده بیانی لازم اولان بعض شیلر وار در انفیه
چكمك كبی واستقاءكه پرماق اوروب قوصمق كبی مفطرات
و مفسداتندر انلردن حذر ایلیوب ترك ایتمایجه شریعتده اوروج
اولماز مصنف نیچون بیان ایلمدی (شویله جواب ممكن اولور كه مصنفك
بو رساله ده مقصود اصلیسی طریقت مسائلنی بیاندر شریعت مسائلی
مجرد تمهید ایچون استطرادی اولدوغندن بو قدر ایله اكتفا ایلدی
(وصوم الطریقة بالامساك عن الاوهام شغلا لمحبة الانام) اوهامك
مفردی اولان وهم لغتده حسابده سهو ایتمك و غلط ایتمك و برنسنه یی
یا كاش اكلمق دخی شغل لغتده برشیء اشلمكله مقید اولمق فراغك
مقابلی و شغل ایشیك كندوسنه دخی دیرلر و شینك فتحی و غینك
سكونیله مشغول قلمق معناسنده ده كیلور بونلره كوره معنا شویله تعبیر
اولنور كه دخی طریقتده اوروج ناس و مخلوقاته محبت اجلندن امور دنیا
املی ایلا یاخود اول امور دنیایی اشلمكله مقید اولوب اشتغالدن ایچون

(آخرتلك)

اخرتلك عبادات واذكارنده یا كاش و غلط و سهو و غفلتدن امساك
و اجتناب ایله اولور والله اعلم مصنفك بو كلامدن مقصودی صوم دائمه
اشارتدر (یعنی اهل طریق اولان كشی اولاد و عیال و جاه و مال
ارزوسی و املی ایله عبادتده بلكه جمیع اوقاتده دوام نسبت و حضور
قلبنه مانع اولان امورك كافه سندن حذر ایتمكله خواطر و تفرقه دن
نجات بولمقلغه غایت اهتمام لازمدر بلكه كائناتك جمله سندن امساك
و اجتناب ایتمكلكه مصنف عن الاوهام قولیله اشارت بیورمشدر
زیرا مولینا جامی قدس سره السامی حضرتلری * كل ما فی الكون وهم
او خیال * او عكوس فی المرایا او ظلال * بیورمشلر پس بو صومه توفیق
ربانی ایله نائل اولان ذوات كرام جاه و بلاد استمز عیال و اولاد استمز ترده
قالدی استیوب تحصیل ایلك بلكه حاصل و موجود اولان سلطنت
و اموالی و اولاد و عیالی بو یوله فدا ایلیوب یغما ایلرلر نتكم ابراهیم
ادهم قدس سره حضرتلری بو نیجه نعمت و ثروتی تاج و تخت و دولتی
ترك ایلیوب جناب حقه عبودیت ایچون درویشلكی اختیار بیوردقلری
مشهور در بیان و تفصیلدن مغندر اشته اول وقت بلخ شهرینی ترك
ایدوب كیتدكده برسو دام اوغلانجغی وار ایدی صكره بویوب اناسنه
دیدیكه بنم بابام قانی اناسی دیدی ای اوغول سنك اتاك بو نیجه یللردر پادشا
هلغنی ترك ایدوب كیتمشدر نره یه كیتدوكنی كمسه بلمز ایدی اما شمدی بو نیجه
یللردر كعبة الله ده مجاور اولمش و فخر لباسن چیقاروب فقر خرقه سن
اختیار ایلمشدر دردیلركه چونكه اوغلان بو سوزی ایشتدی كعبه یه
واروب باباسن كورمكه عزم ایلدی دلال ندا ایتدردی كه هر كیمك حج
ارزوسی وار ایسه كلسون بادشاه زاده ایله بجه كیتسون پس بشیوز
كشی جمع ایلیوب هر برینه دوه و نفقه و یروب اناسنی دخی الوب حاجیلر

ایله مکه یه کلدی و حرم شریف ایچنده مرقع پوش صوفیلر اوترور کوردی بونلرێك بریسنه صوردی که ابراهیم ادهمی بیلورمیسز دیدیکه اول بزم شیخمز درشمدی خلوتده در طواف کونده چیقار چون شاهزاده ایشیدوب شاد اولدی کلوب اناسنه خبرویردی پس طواف کونی اولدی شیخ احباب و یارانلرینی یانه جمع ایدوب دیدی ای یارانلر بوکون حج ایتمك ایچون بونده عورتلر و اوغلانلر کلورلر کوزلریکز صاقنولك که عورت یا اوغلانه باقوب فتنه یه دوشه سز دیدی انلرده قبول ایتدیلر بعده یارانلریله طواف قیلورایکن قارشوسندن برخوب یوزلو اوغلان کوردی بی اختیار باقدی پس یارانلری طعن ایدوب سویلدیلر شیخ سن بزه بیوردك که هیچ عورته و اوغلانه باقیه سز سن نیچون بریالك یوزلو محبوب اوغلانه باقدك ابراهیم دیدی بلخدن کتدوکمده سود امر براوغلوم وار ایدی ظن ایدرمکه بو اوغلان اولدر انکچون باقدم پس ابراهیمك یارانلرندن بری بلخدن کلان قافله یه واردی و قافله اورتاسنده اطلسدن برچادر کوردی اورتاسنده برکرسی قورولمش اوزرنده اول اوغلان اوتورمش قرآن اوقور اول یار سؤال ایتدی کیم نره دن کلورسن وکمك اوغلوسن دیدی چون شاهزاده اشتدی مصحفی الندن کرسی اوزرینه قویدی برآه ایدوب زارزار اغلدی و دیدی بن اتامی کورمدم و قدرك عزتك بیلدم امادون براوزون بویلو ارق تنلو نورانی یوزلو طاتلو سوزلو یصی تاجلو بیك پاره خرقه لو برشیخ عزیز کوردم کوکلم شهادت قلدی اتام اولدر اما کندیمی بیلدرمدم قورقدمکه بندن قیچه و بن ابراهیم ادهمك اوغلویم دیدی چون اول یار اشتدی ابراهیمدن خبرویردی هماندم اوغلان اناسنی آلوب اتاسنه کتدیلر ابراهیم دخی یارانلریله کعبه

یانده اوتورمشدی کوردیکی قارشودن اوغلی و خاتونی کلور اایاق اوزره کلوب اغلیو اغلیو یورودی حسرت حسرته قاوشوب اولقدر اغلا شدیلرکه اوغلان بیهودکتدی کروکندویه کلدی ابراهیم دیدی ای اوغل نه دین اوزره سن دیدی اسلام دینی اوزره یم قرآن بیلور میسن دیدی بیلورم دیدی علم اوکرندنمی دیدی اوکرندم دیدی ابراهیم الحمدلله دیوب جوق شکرلر ایتدی اندنصکره ابراهیم کیتمك دیلدی اوغلی اتکنه یاپشوب قومدی پس ابراهیم یوزینی کوکه دوندروب دیدی الهی بکا درمان ارشدر هماناول ساعت اوغلان جان تسلیم ایلدی ایمدی یارانلری دیدیلر یاشیخ بو نیجه حالدر ابراهیم دیدی چون اوغلمی کوردم و قاجدم بنم کوکلمده انك محبتی قینادی و بکاندا کلدی که یا ابراهیم بزمله دوستلق دعواسی قیلورسن و بزدن غیریلرینی سورسن و یارانلریکه عورت و اوغلانه باقماك دیو وصیت ایدرسك سن نیچون عورت و اوغلان طوزاغنه طوتولورسن دیدی بوندایی ایشدم دعا قیلدمکه یارب بکا درمان ایله یابنم جانمی ال ویااوغلمك جانی ال دیدم پس دعام انك اوزرینه مستجاب اولدی جانی حقه تسلیم ایلدی اشته بونك کبی حقه عاشق محب صادق اولانلر جاه و مالی و اولاد عیالی وقوت لایموت اولان نانی بلکه جسم و جانی بویولده فدا ایلیوب و اصلینه اقتدا ایدرلر نتکم شاه نقشبندی قدس سره حضرتلرندن مرویدرکه بیورمشلر * عشق بازرکانی سرمایه جانی * بهادر کوردم جانه قیانی * و کذلك اسماعیل حقی قدس سره حضرتلری بیورمشلر * کچمدکجه قید جاندن جانه جانان استمه * دوشمینجه درد عشقه درده درمان استمه * سن بویولده وارکی بذل ایتمینجه ای فقیر * وار تجلیدن کوکل تختنه سلطان استمه * زکاة الشریعة من کل عشرین مثقال نصف مثقال شریعتده زکات هربر

یکرمی مثقالدن یارم مثقالدر یعنی نصابه مالك اولان کشی بعدالحول
مالنك قرقده برینی فقرایه ویرمك زكاة شرعیدر (و زكاة الطريقة بكل
المال) دخی طریقتده زكاة مالك كلیسی ایله اولور یعنی اهل طریق اولان
سالك زكاة ایچون مالنك جمیعسنی یدندن اخراج ایلمك البته لازمدر
دیمك دكل بلکه سالکه لازم اولان حب مالی کوكلدن اخراج ایلیوب
مالنك كافه سنی فی سبیل الله انفاق ایلمك اكا كوج كلمیوب بطیبعه ممنونیت
ایله انفاقی ممکن اوله زیرا بکلیته جانب حقه توجه ایلیوب اموال دنیادن
بلکه جمیع ماسوادن قطع علاقه ایله قلب سلیمه نائل اوله نتکم نفحات
الانسده حکیمهٔ دمشقیه نام بر عارفه خاتوندن روایت اولنور که استعیذ بالله
الامن اتی الله بقلب سلیم نظم جلیلنك تفسیری اولدر که خدای تعالی یه
ایره سك و كوكلده اندن غیری هیچ نسنه اولمیه ایمدی بو خصلت سنیه یه
نائل اولان ذوات ایکی فرقه در برقه سی كوكلندن اخراج ایلدیکی کبی
ظاهرده یدندن دخی اخراج ایلیوب جمیع مالنی انفاق ایله ظاهرا و باطنا
تجرد ایلر نتکم اسماعیل حقی قدس سره حضرتلری بیورمش * جاننی
حقه مالنی خلقه * بذل ایدوب جمله دن مجرد اول * تذكرة الاولیاده نقل
اولنور که سری سقطی قدس سره حضرتلری اول بغداد چارشوسنده
بر دكانده تجارت ایله اشتغال ایدردی لکن غایت صلحادن ایدی دكانده بر
پرده اصوب كونده بیك ركعت نماز قیلوب تسبیح ایله مشغول اولور
ایدی بر كون بازارده احراق اولوب جمیع دكانلر یانوب خراب اولدی
شیخه دیدیلر سنك دكانده یاندی شیخ الحمد لله یارب انك قیدی بندن آزاد
اولدی دیدی صکره كوردیلر که شیخك دكانی یانمامش ماعداسی یانمش
هیچ قالمامش چون شیخ سری بو حالتی كوردی همان جمیع وارنی حق
تعالی یولنده فقرایه ایثار ایلدی ترك و تجرید اولوب تصوف طریقن اختیار

(ایدوب)

ایدوب معروف كرخی حضرتنه ارادت كتوروب تسلیم اولوب انك
تربیتیله خلوت و عزلت ایدوب ریاضت مجاهده ایله كماله واصل
اولدی اشته بونك کبی ظاهرا و باطنا ترك و تجرید كامللرك شانیدر (اما اول
بر فرقه که اكملدر انلر كوكلندن بالكلیه اخراج ایدرلر لکن ظاهرده علی
قدر الایجاب متصرف اولوب یدلرنده بولنان اموال صوری انلرك
مقامات عالیه و درجات كامله لرینه اصلا ضرر ایلمیوب سیر و سلوكلرینه
مانع اولماز زیرا اول اموال قلبلرنده محبت و علاقه یوقدر بلکه بو رتبهٔ
سنیه یه نائل اولان سالك غنی سالك فقیردن زیاده ترقی بولور زیرا
كوكلنده فقر و احتیاج بشریه دن ناشی ضیق معیشت سببیله خاطره دخی
اولماز بالخصوص ذی عیال اولورسه مزكی النفوسده بو فرقه نك حالنی
تمثیلده بیورمش که مثلا صو ایچمك ایچون بر كاسه سی اولوب اول كاسه
بر سببله قیرلسه اول وقتده قلبی منقبض اولوب متغیر اولماز اول كاسه یه
قلبنده علاقه اولمدیغی ایچون سائر اموال دخی بوكا قیاس اولنور
صاحب رشحات علیه الرحمة بیورمش که بو فقیر خواجه عبدالله
طاشكندی حضرتلرینك دردولتلرینه ایکنجی یوز سور دیمده
و كلاسنك بعضیسندن ایشتدمکه خواجه حضرتلرینك مزرعه لری
بیك اوچیوزدن زیاده ایمش اول اثناده برنیجه مزرعه دخی صاتون
الدقلری مشاهده اولندی حضرتك مخدومی مولانا عبد الرحمن جامی
قدس قدس سره كتاب یوسف زلیخاسنده خواجه حضرتلرینك منقبتی
اثناسنده بو معنایه اشارت ایدوب بیورمشلر که شعر * هزاران مزرعه در
زیر كشت است * که زاد رفتن راه بهشت است * ترجمه * هزاران مزرعه دن
حاصل اولمده هر بار * که زاد راه بهشت ایده انی اخركار ه خواجه
حضرتلری بر تقریبله بیوردیلر که بن هر ییل سمرقند خواصندن اولان

مزرعه‌لرمدن سلطان احمد میرزا دیوانه سنك سمرقندی ایله سکز یوز
کره یوز بیك بطمان غله عشرو یردم و ینه بیوردیلرکه حق تعالی بنم مالمه بر
برکت ویرمشدرکه هر خرماندنکه حرازلر بیك بطمان در انبار ایده‌لر
انباردن اخراج ایتدکلری زمانده بیك درتیوز بیك بشیوز بطمان کاور
خواجه حضرتلرینك ملازملرندن بعضیسی که انبار غله حافظی ایدی
حکایت ایدردیکه خرج غله کاهی داخلندن زیاده اولور ایدی اخر نظر
ایدرز ینه انبارده باقی قالمش چوق غله کورورز بو حالی مشاهده ایتمکله
خواجه حضرتلرینه یقینلر ارتار بر کره بو معنایی خواجه حضرتلرندن
استفسار ایلدم بیوردیلرکه بزم مالمز فقرا ایچوندر بو نجلین مالك خاصه سی
بودر برکون خواجه حضرتلری آیت کریمهٔ انا اعطیناك الکوثر
معناسنده بیوردیلرکه محققلر بو آیت کریمه‌نك تفسیرنده بیورمشلرکه سکا
کوثرو یردك یعنی سکا کثرتدن احدیت مشاهده‌سن ویردك پس برکسه‌نك
که بر مشهد مقامی اوله البته ذرات کائناتدن هر ذره اکا بر آینه اولور انده
جمال وجه باقی مشاهده ایلر بونجلین کسه‌یه که ماسوا ایله مسمی اولان
سبب مزید شهود و باعث تجلیٔ وجود اوله اسباب دنیوی اکانه وجهله
حجاب جمال مقصود اولورو محجوبیت اکانه یوزدن یول بولور شعر یوری
دشمندن کوکلکی قالدر * دوستی طلبه نه حاجت واردر * معلوم اوله که
بو رساله ده بیان اولنان وجه اوزره افعال طریقت و اسرار حقیقت ایله
عمل و اتیان اهل نسبت اولمیان کشی‌یه غایت کوجدر اما اهل نسبت
اولوب واردات کثیره و فیوضات وفیره‌یه موفق اولانه اساندر ایمدی
طالب حقیقت سالك طریقته لازمدرکه اولا تحصیل نسبتك اسبابی
اولان طریقت درسی که مرشدینك تعلیم ایلدیکی وظیفهٔ معینه سنی
اهتمام و توجه‌لره و ختم خواجکانلره دوام ایله اکاهلك نسبتنه

(نائل)

نائل اولوب بعده حفظ نسبتك دوامی ملکه‌سنی جناب واهب العطایا
حضرتلرندن استعانه اوزره محافظه‌سنك اسبابنه اهتمام ایلمك مثلا طعام
ییرکن غفلت ایلمیوب هر بر لقمه‌ده تجلیٔ جمال رزاقه ترقب اوزره تلذذ
کبی زیرا حضور طعامی حضور ایراث ایلر غفلت طعامی غفلت
ایراث ایلر وکذلك یاتورکن ابدست ایله صاغ طرفی اوزره قبرده
میت کبی ملاحظه ایده‌رك ذکر و فکر حق ایله اویویوب اویاندقده
الحمد لله الذی احیانی بعد ما اماتنی و الیه النشور دیوب ینه
ذکره اشتغال ایلملی وکذلك کیدر کاورکن اطرافه التفات
ایتمیوب حضوری محافظه ایله اوکنه باقه‌رق یورومیلی زیرا سادات کرام
حضراتی یورورکن نظرلرك قدمنه اولسون بیورمشلردر یعنی اباق باصه
جق یردن زیاده یره نظر ایتمه‌دیمکدر بونلر کبی سائر اعمالده حضور اوزره
باخصوص عبادته شروع ایلر ایکن معبودك عظمت و کبریاسنی تفکر برله
تأثر حاصل اولمیان عبادتده فائده غایت از اولور جامعه کیرر ایکن سکونت
و وقار اوزره ادبانه کیروب پریشان الحال عجله کیرمه‌ملی حتی فقها افند
یلریمز یازمشلرکه عجله کیرلسه امامله بر رکعت زیاده ادراك اولنمقدن تأنی
و تواضع اوزره دخول اولی درولو اول رکعت ادراك اولنمسه ده امدی
کمال ادب و تذلل اوزره دخول ایلیوب اقامتده مؤذنه اجابتکه انکله
برابر تکبیرلری و شهادتلری قرائت ایلیوب حیعله‌لر عندنده حوقله‌لر
دن صکره نیتله اشتغال ایده‌رك حاضر اولوب امام ایله برابر افتتاحه
غیرت ایدوب بیانی سبقت ایلیان وجه اوزره نمازی ادادن صکره بر مقدار
ساکن اولوب استفاضه اولنه بش وقت نمازدن صکره یاخود صباح
نمازی عقیبنده اولسون سید صلواته دوامده اولان فضیلته سادات
کرام حضراتنك عادت و دوام بیورمالری شاهددر هیچ اولمازایسه باری

مشروع اولان تسبیح چکوب امام ایله برابر حضورانه دعا واستفاضه
نمازده حاصل اولان نسبت وترقی‌یه تأکید وتقریر اولور بعض
مشایخدن سمع عاجزی اولمشدرکه صلاة نوافل طریقتمزیك قلعه‌سیدر
بیوردیلر ایمدی سالکه لایق اولان صلاة ضحی واوابین کبی نمازلره دوام
ایتملیدر باخصوص تهجدکه کیجه بر مقدار اویقودن صکره سکز یادرت
رکعت اولسون نمازدن صکره عبادتده چوق فائده حاصل اولور شیخ
ابوسعید الخادمی رحمه الله تعالی بریقه سنده وسائر تصنیفاتنده بیورمشدر
که کیجه عبادتنده حاصل اولان لذت جنت لذائذندندر کیجه عبادته دوام
ایلمیان کش کوزلر کورمدیك قولقلر اشیدمدیك بر بشریك قلبنه خطور
ایتمدیك نعمتلره نائل اولور ایمدی وقت سحرده بلکه سائر اوقاتده دائما عبر
تله نظر ایلیوب اکر روزکار یوق ایسه اشجار ونبات وسائر جمادات کمال
سکونت واستهلاکه اوزره جناب فیاض مطلق حضرتلرندن استفاضه
ومراقبه‌لرینه دقت وملاحظه اولنه اکر روزکارلر اسریا صولر آقار ایکن
دوام اوزره یاهو واسم شریفیله ذکرلرینی استماع ایلیوب اتباع اولنه
دخی انفس اولان اسباب محافظه دندرکه کشی صولودقجه هر نفسده
ظاهر اولان ها حرفی الله دیمك اولدوغی محلنده بیان اولنمشدر ایمدی
هر نفسك دخول وخروجنده الله الله دیمك کبی ذکر اولدوغندن غفلت
اولنمیه بلکه مولای متعال حضرتلرینك زیاده قابلیت احسان بیوردوغی
کشیلر باش اغریسی دیش سزیسی کبی بر وجع والم عارض اولدقده اثر
دن مؤثره انتقال ایلیوب وجعك خالقی اولان مؤثر حقیقیدن غافل اولمیوب
اول الملك امتدادی ایله حضور وآکاهلغی مزداد اولوب لذت معرفت رو
حانیه‌سی وجع والم جسمانیسی اوزره غلبه ایلیوب ماجاء من المحبوب
محبوب مقتضاسنجه محبت ومعرفتی تزاید ایلر لکن بوترقی هر بر درویشك

(کاری)

کاری دکلدر مکر اصحاب ملکه‌دن اوله یسرنا الله تعالی (الحاصل
بونلرك امثالی اسبابله حفظ نسبته غایت اهتمام ایلملی مفتاح المعیه‌ده بیورمش
که اکر نسبته خلل ویرر اعماله متعلق بر خاطره عارض اولور ایسه مثلا
بر دوشك اشترا ایتمکی قلبك میل وعلاقه ایدر ایسه اکر اول عمل شرعا
مباح اولان شیلردن ایسه اشلمه سنه مبادرت ایدوب اشلمی ویرمك ایله یا
بشقه وجهله قلبکدن اخراج ایلیوب تفرقه‌دن خلاصه جد وسعی اولنه
(بر دفعه مجرد ایکن حقیره تزوج سوداسی عارض اولوب بش اون کون
خاطره اولدی حتی هر نه زمان مشغولیت واستفاضه ایلسم درونمده بر
حرارت غلیان ایلر دقت ایلر کورورمکه بوخاطره‌نك حرارتی اول
کوروب خلاص اوله‌مدم مرشدمز خلیل حلمی قدس سره حضرتلری
بر حیات ایدی همان قالقوب اودمیشه واروب خاکپای سنیه‌لرینه یوز
سوروب دردینی صاقلیان درمان بولمز فحواسنجه حضرت مرشده
افادۀ حال ایلدم بیوردیلر فلان مرید بوخاطره‌یی دوچار اولمشده فلان
شیخه افاده ایلینجه شیخی دیمشکه شول طولابك ایچنده بر هفته سلوك
ایلرسك خلاص اولورسك مرید دخی امتثالا بر هفته سلوك ایلیوب
خلاص اولمش دیو نقل بیورر ایکن حقیردن بعنایة المولی حضرت
مرشدك محض همتیله اول خاطره بلیه‌سی رفع اولدی بردخی عارض
اولمدی اشته بونك کبی تفرقه‌یه باعث بر خاطره‌یه مبتلا اولان مرید
مرشد کامله افاده وعرض حال ایلمك غایت مفیددر بلکه هر بر مرید اهل
حال بر مرشده ملاقی اولدقده حضورنده انانیتی رفع ایلیوب محو وجود
ایده بیلور ایسه اول مرشدك حالی مریده عکس اولوب چوق فائده حا
صل اولورانك ایچون الطریقة الصحبة بیورمشلر یعنی طریقت اهل حال
اولان کسه‌لر ایله برابر اولوب مصاحبت ایلمکدر پس بو مصاحبت ممکن

اوله‌مز ایسه رابطه ایله امر بیوررلر ایمدی رابطه‌یه اهتمام ایله دوام ایلمك حفظ نسبتك اسبابندندر انكچون الذكر بلا رابطة لا طائل تحته بیورمشلر یعنی بر سالك شیخنه رابطه ایلمدن ذكر و مشغولیت ایلسه فیوضات و ترقی حاصل اولمز دیمكدر یوخسه اول ذكرده اصلا ثواب اولمز دیمك دكلدر ابوجه فهم اولنسون (واما وحدانیته متصف اولان ذات مقدس حضرتلرینی ذكر ایله برابر شیخی احضار و رابطه توحیده منافی اولمق توهمی رابطه‌دن مراد اولنان معنا لایقیله فهم اولنه‌مدیغی ایچون مبتدیلره خدشه ویرر نتكم بدایت حالده حقیر دخی مبتلا اولمش ایدم اما لایقیله تأمل اولنسه مثلا طالب علم شریعت اولان بدایه حالنده استاذنك حضورینه كلوب استاذنه كمال توجه ایله انصات و استماع ایلیوب استاذی دخی صاحب شریعتدن نقلا اوامر و نواهیی بیان ایدر ایكن ای قوللرم نمازی اقامه ایلمیك زكواتی ادا ایلیك دخی غیبت ایتمیك كبی كذلك اللهم انی اسئلك العفو دعاسنك معناسنی تعلیم و تعلم اثناسنده یارب بن سندن عفو و مغفرت استرم كبی بلكه ایاك نعبد معناسنی تفهیم و تفهمده یارب بز آنجق سكا عبادت ایده‌رز كبی تعبیر اتله ظاهرا بری برینه مخاطبه‌لری ضرر ایتمكسزین استاذ واسطه اولمینجه علم شریعت استفاده اوله‌مدیغی كبی مرید شیخنه رابطه ایله شیخ واسطه اولمینجه فیض طریقت استفاضه اوله‌مدیغی تمثیلنی تفكر ایله بو خاطره زائل اولوب بو بابده ثقه‌دن اولان نیجه علمانك تصنیفاتنده بیان بیوردقلری رابطه‌نك جوازنه بلكه لزومنه دلالت ایلیان ادله‌یه محتاج اولنمز اهل انصافه بو قدر كافیدر اهل عناده ربم تعالی حضرتلری توفیق ایلیه اكر نسبتك حقیقتندن سؤال اولنوب نسبت دیدكلری نه شیدر دینلور ایسه جواب نسبت تتمهٔ قالدر قال ایله حالی تعریف محالدر * انك ایچون اسماعیل حقی قدس سره حضرتلری

بیورمش شعر * بر صدادر قوری بو قیل ایله قال * اوته‌در بوندن اوته معنای حال * كذلك غیری بر ذات بیورمش * بو بر سردر باشه تا كلمینجه * بلنمز نه ایدیكی حال محبت * عقل ایله آكلیم دیر بو كاز اهد * صغشمز عقله احوال محبت * كرچه بو بحثده اوزون اولدی كلام لكن بو محل اهتمام ایده‌جك مقام زیرا اصل نسبت درمایهٔ عبادت حفظ نسبت سرمایهٔ سعادت نه كوزل بیورمشلر كه شعر * سالك ایسك ایتمه بو اوج مرتبه‌دن انهباط * طهر دائم حفظ نسبت لقمه‌ده ایت احتیاط * معلوم اوله كه سالك جمیع افعالنی شرع شریفه تطبیق ایلیوب شرعه مخالف اموردن غایت اختراز ایلمك لازمدر انك ایچون مصنف رحمه الله تعالی بیورمش كه فلو رأیت شخصا یطیر فی الهواء او یمشی علی البحر او یأكل النار او غیر ذلك مما یشبه الكرامات و یترك من فرائض الله و سننه و سنن النبی علیه السلام فاعلم انه كذاب فی دعواه ایمدی طالبك اوزرینه واجب اولان شیئك اولی انجق شریعت اولوب شریعتسز طریقت و حقیقت حاصل اولمانجه سن هواده اوچار یاخود دریاده یورر یاخود آتش ییر یاخود بونلر كبی كراماته مشابه بر شیء اشلر لكن الله تعالینك فرض بیوردیغی شیلردن دخی نبی علیه السلامك سنتلرندن بعضیلرینی ترك ایلر بر شخص كوررسك ایمدی تحقیق اول كشی درویشلك یا شیخلك یا اولیالك دعواسنده كذاب اولدیغنی سن بیل یعنی حق ایله باطل میزان شریعت ایله فرق و تمییز اولنور شریعتده اهتمامی اولمیان كمسه‌یه الدائمه ولو كرامت كبی خارق عاده شیلر اولور ایسه‌ده و لیس فی فعله (كرامات) دخی فرائض و سننی ترك ایلیان شخصك ایشنده كرامات اولمدی بلكه اول كراماته مشابه ظاهر اولان خوارق مكر و استدراجدر نفحات الانسده بیورمشكه شیخ همام قطب الانام شهاب الدین قدس سره حضرتلری كتاب اعلام

الهداسنده دیمشدرکه هر کیمك که یدنده عادته مناقض امر ظاهر اوله اول
کمسه ده احکام شریعته التزام بولنمیه بز اعتقاد ایده رزکه او کمسنه
زندیقدر و یدنده ظاهر اولان خوارق عادات مکر واستدراجدر اعمدی
معلوم اولدیکه کرامت انجق استقامت اوزره هر بر امور دینی شرع
شریفه تطبیق ایلیوب اصلا شریعتدن ایرلمیان کشیدن صادر اولور
کرك رجالدن کرك نسادن نتکم تذکرة الاولیاده نقل ایدرکه بر کون
رابعهٔ عدویه کوردیکه حسن بصری دجله ایرماغی کنارنده ابدست
الور پس رابعه حسن بصرینك یانته کلدی حسن دخی همان دم سجاده سن
اول صو اوزرینه براغوب نمازین قیلمغه طوردی اندن ایتدی یا رابعه کل
بونده ایکی رکعت نماز قیلالم دیدی رابعه ایتدی ای حسن اشبو دنیا
بازارنده برنسنه عرض ایلمك کرك کم خلق عالم انده عاجز قالالر دیدی
دخی سجاده سن هوا اوزرینه براغوب اوچدی هوایه اغدی و ایتدی
ای حسن کل بونده نماز قیلالم تا کم احوال معلوم اوله که پس حسن
طنمدی زیرا حسن بصرینك اول مقامه وارمغه طاقتی یوق
ایدی پس رابعه دیلدیکه حسن بصرینك کوکلن آله ایتدی ای
حسن انی کم سن اشلدك بربالق دخی اشلر انی کم بن اشلرم بر سکك دخی اشلر
اصل ایش اولدرکه بو ایکیسندن اوزکه اولا دیدی (غایت ما فی الباب
کرك ارکك کرك عورت اولا علم حالی اولان مسائل شرعیه سنی اولسون
اوکرنوب زیرا جاهلك صوفیسی شیطانك مسخره سیدر ثانیا استقامت
اوزره علوم شرعیه ایله عامل اولمیان کشی شیخلك اولیالك نرده درویش
دخی اوله مز (اعمدی بو مقامده تحقیق اولنوب تفریق اولنمسی لازم بر
شیٔ واردر دقت اولنسون بعض سادات کرام و مشایخ عظامدن
خلاف شرع ظن اولنان افعال روایت اولنور مثلا یوسف همدانی

حضرتلری برشیشه ایله بر قدح قویوب شاب امرد بر محبوب اوغلان
او شیشه دن قدحی طولدیروب شیخه ویررایدی شیخ الوب ایچدیکنی
ناس کوروب سوء ظن ایله زندیق دیرلر ایدی حالبوکه اول اوغلان کندی
کریمه سنك اوغلی ایدی قرآن تعلیم ایلر ایدی ناسدن چوق کمسه بلمزایدی
اول شیشه ایچنده کی صو ایدی صو صادقجه اوغلان قداحه دوکرده
ده سنه ویررایدی شیخ دخی الوب ایچرایدی اشته بونك کبی بعض فحول
برسببدن ایچون کمالنی ستر ایلیوب کزلمك مرادیله بویله برشیٔ کوستررلر
ایسه ده لکن نوع دقت ایله خلاف شرع اولمدیغی ظاهردر اما بونك
کبی شیٔ برادنی درویشدن واقع اولسه مذمومدر زیرا هنوز کمال بو قدرکه
سترینه حاجت اوله بلکه کندیسنی اهل کمال توهمی ایله عجبدن یا آخر
برسببدن ایچون بیهوده ناسه سوء ظنی القادن عبارت اولور (اما روایت
اولنان شیٔ خلاف شرع اولدیغی قطعی اولور ایسه نمازی ترك ایلمك
وشراب ایچمك کبی توجیه و تأویل ایله حسن ظنی قابل اوله مز ایسه
حقا عارف بالله اولان سادات کرامدن واقع دکلدر روایت کاذبه درا کر
روایتك صحتی ثابت اولور ایسه اول مروی عنه اولان کشی عارف
دکلدر فاسقدر اکا تابع اولوبده تقلید ایلیان کشیلرده فاسق اولور
حفظنا الله تعالی ربم تعالی حضرتلری جمله مزی استقامت اوزره طریق
حقده ثبات و اقامت احسان بیوروب توفیق تام ایله حسن ختام میسر
ایلیه آمین * الحمد لله الکریم الجواد علی جمیع ما انعم علی للمعاش و المعاد
خصوصا علی هذا الشرح مع انی ضعیف الفؤاد * عدیم البضاعة دنی
العباد و الصلوة علی من هو قامع الکفر دافع الفساد الغالب دینه و الباقی
حکمه الی یوم التناد و علی آله و اصحابه الذین غذوا علی اهل العناد فی کل

معركة وميدان الجهاد والدعاء لمن هو سبب راحة المسلمين فى جميع البلاد بدوام السلطنة وبقاء المرحمة مع الرشاد والارشاد فسميت هذا الشرح تسوية العماد لانه باحث عن صلاة اهل الطريق السداد اذهى فى الدين عماد عليه الاعتماد بخبر من لا تعتريه الغفلة ولو كان فى الرقاد فوفقنا العمل بما يصرح فيه وما يستفاد ويسر نا الوفاة على احسن الحال والاعتقاد

فسبحان الذى بيده ملكوت كل شئ واليه ترجعون

سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام

على المرسلين والحمد لله رب

العالمين

م م

م